

سری کتاب‌های آموزشی

دوراندیشان

آموزش

مستوفی فقه (جداول)

شامل ابواب معاملات (فقه مدنی):

بر منی

(اللُّمعة الدَّمشقیة و الرُّوضة البهية فی شرح اللُّمعة)

اثر

شهیدین (شهید اول و شهید ثانی)

برکوش: دکتر امیرمردادی

سرشناسه	: مرادی، امیر، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: کمک حافظه متون فقه - مؤلف: امیر مرادی.
مشخصات نشر	: تهران: دوراندیشان، ۱۳۸۹.
فروست	: سری کتاب‌های آموزشی کمک حافظه دوراندیشان.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۷۶-۱۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اصول فقه -- راهنمای آموزشی(عالی)
موضوع	: اصول فقه -- آزمونها و تمرینها(عالی)
موضوع	: دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون‌ها
رده بندی کنگره	: BP ۱۳۷/۷/م۴۴ک۸ ۱۳۸۹
رده بندی دیویی	: ۳۷۷/۳۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۱۳۶۱۲

نام کتاب کمک حافظه متون فقه جلد اول

تألیف: امیر مرادی

ناشر: دوراندیشان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - زمستان ۹۲

قطع: وزیری

لیتوگرافی و چاپ: ایران مصور

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۷۷۶ - ۱۰ - ۲

آدرس:

تهران - خیابان انقلاب - روبروی ویلا - کوچه کندوان - کوچه وکیل الرعایای پاریسی - بلاک ۲ - واحد ۱

تلفن پخش: ۶۶۷۳۷۵۸۹ - ۶۶۷۳۷۶۲۹

www.Doorandishan.Net

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب برای انتشارات دوراندیشان محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را بدون موافقت کتبی ناشر به هر صورت اعم از فتوکپی، پلی کپی، جزوه و... شرعاً و قانوناً ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین مصوب مجلس محترم شورای اسلامی تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تقدیم بہ زنگہ باداؤن:

ابو عبداللہ محمد بن مکی عاملی (معروف بہ شہید اول)

زین الدین بن علی بن احمد العاملی الشامی (معروف بہ شہید ثانی)

و آیت اللہ قدرت اللہ وجدانی فخر (رہ)

www.ketab.ir

جایگاه و قلمرو علم فقه

در برداشتی سطحی، فقه منحصر در ابوابی خاص و محصور در حوزه مسائل عبادی، و حقوقی (معاملات، جزائیات و امور قضایی) می‌شود، حال آنکه با تأمل و تعمق عالمان از علم فقه و نحوه سلوک فقهاء در مباحث فقهی در می‌یابیم که از منظر ایشان «فقه» شامل مجموعه بایدها و نبایدهای دینی است و با توجه به حکمرانی دین و شأن و رسالت آن، گستره این بایدها و نبایدها، کلیه امور عبادی و نظامات سیاسی و حکومتی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی را شامل می‌شود. بنابراین اگر معارف دین، شامل دو بخش «فقه» (جهان‌بینی اعتقادات) و «بایدها»، (ایدئولوژی: برنامه ریزی و معیشت) باشد، «فقه»، متکفل بخش «بایسته‌های» آن بوده است که نیمی از مجموعه معرفت دینی را تشکیل می‌دهد.

و اما ناگفته آشکار است که تأثیر فقه بر حقوق موضوعه و نیز قانون‌گذاری در کشورهای اسلامی و بخصوص ایران، تا چه حد و اندازه است. لذا هر چه طالبان دانش حقوق با این دانش مهم و متبرک به قرآن و سنت معصومین (ع) و اندیشه‌های فقهای اسلامی آشنا تر باشند در دانش حقوق، توفیق بیشتری می‌یابند و شاهد بر این مدعا نام‌داران و فحول علم حقوق ایران هستند که غالباً و بیشتر از حقوق، بر فقه مسلط بوده و هستند.

هدف، مبنا و چارچوب این اثر

این اثر در راستای خدمت به هم‌نوع به خصوص دانشجویان و کارشناسان حقوق و نیز فقه و مبانی حقوق اسلامی، جهت آموزش درس متون فقه، و نیز آمادگی برای شرکت در آزمون‌های ارشد و دکتری تخصصی رشته‌های مذکور، در مقام تبیین «متون فقه» با لحاظ سرفصل‌های آموزش عالی ویژه دانشگاه‌ها تدوین و تألیف گردید. بیکره و چارچوب اصلی این اثر، ابتدا در قالب «تقریرات متون فقه» بر مبنای منابع موثق فقه - با لحاظ مستندات و ارجاع‌دهی علمی - و با تأکید خاص بر آراء صاحب‌اللمعه‌الدمشقیه (شهید اول) و صاحب‌الروضه‌الیهیه (شهید ثانی) تدوین شد، و بارها در دوره‌های دانشجویی کارشناسی و دوره‌های آمادگی ارشد و دکتری مورد تدریس واقع شد و هر مرتبه با نقطه‌نظرات مخاطبان و دانشجویان کاملتر و نهایتاً در این قالب و با عنوان آموزش متون فقه ارائه گردید.

جهت گیری این اثر بر حسب مقاصد علمی

این اثر با هدف آموزش و انتقال دانش فقه بر مبنای اندیشه‌های پیشینیان (شهید اول و شهید ثانی) و معاصران (شارحان معاصر لمعتین) با تأکید بر آسان‌نویسی و واژه‌شناسی متون فقه و سعی در ارائه‌ای نظام‌مند و سامان‌دار متون فقه و با عنوان‌گذاری‌های آموزشی تدوین گردید.

در این اثر، سعی شده است با روشی آموزشی و منظم، قابلیت‌های چگونه آموختن، از طریق نظم فکری به متعلمان و مخاطبان آموخته شود، چرا که معرفت در فرآیند اندیشه منظم رشد می‌کند.

ساختار این اثر

این اثر، در قالب سه جلد ارائه می‌گردد، که جلد اول آن دربردارنده اغلب و مهم‌ترین ابواب فقه مدنی (معاملات) - عقود معین و ابواب حجر، شفعه و غصب - از لعمه و شرح لعمه می‌باشد؛ نحوه بیان مطالب نیز اینگونه است که ابتدا به زبان پارسی و بنابر ساده‌گویی باب مدنی را توضیح می‌دهیم سپس به تطبیق برگزیده متن عربی آن با ترجمه پارسی آن می‌پردازیم.

تشکر و قدردانی

ابتدا حضرت حق را که توفیق تدوین و تألیف این اثر را به اینجانب عطا فرمود، سپاس می‌گویم، سپس مراتب خود را نثار برادر ارجمند جناب آقای قاسم حسین‌آبادی - ریاست مؤسسه علمی انتشاراتی دوران‌پیشان - و همکاران آن مجموعه می‌نمایم که امکان چاپ این کتاب را فراهم کردند.
مراتب ویژه قدردانی خود را نثار اساتید ارجمند دانشگاه تهران آقایان آیه‌الله دکتر علیرضا فیض، دکتر روشنعلی شکاری، دکتر احمد باقری می‌نمایم که بسیار متأثر از آثار و مجالس درسی‌شان بوده‌ام.
و نیز از ارشادات و تشویق‌های استاد ارجمند حجة‌الاسلام و المسلمین حمید فرجی، عضو هیأت علمی دانشکده علوم قضایی و دوست ارجمند آقای دکتر سعید ابراهیمی عضو هیأت علمی دانشگاه بابل، سپاس‌گزارم.

تتمه

از مخاطبان گرامی استدعا دارم با تذکرات نسبت به نقایص احتمالی و آراء و انتقادهای مستدل به آدرس مؤسسه دوران‌پیشان در تکمیل این اثر نگارنده را یاری کنند.

والسلام

امیر مرادی

تهران - پاییز ۱۳۹۲

فهرست

صفحه	عناوین
۱۰ ۱۰۹	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۱۶۸ ۱۷۷	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۱۸۹ ۲۰۹	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۲۲۰ ۲۳۳	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۲۴۲ ۲۵۹	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۱۷۲ ۲۷۹	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۲۸۳ ۲۸۷	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۲۹۷ ۳۰۴	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۱۰ ۳۱۶	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۲۲ ۳۲۸	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۳۴ ۳۳۸	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۴۲ ۳۵۱	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۵۵ ۳۵۹	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۶۴ ۳۶۹	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۷۶ ۳۸۶	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۳۹۲ ۴۰۰	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۴۰۵ ۴۱۱	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۴۱۸ ۴۲۵	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه
۴۳۶ ۴۴۳	تبيين و تدريس فارسی برگزیده متون عربی و ترجمه

متاجر و بيع

وکالت

اجاره

دين و قرض

رهن

ضمان

حواله

کفالت

جعاله

وديعه

عاريه

صلح

شرکت

مضاربه

وقف

عطيّه

شفعه

غصب

حجر

آشنایی با برخی اصطلاحات

شماره	اصطلاحات	مراد و معنا
۱	اللمعة الدمشقية (لمعه)	لمعه به معنای پرتوی از نور، و لمعه دمشقیه یعنی پرتوی از نور دمشق، اثر شیخ محمد بن مکی عاملی نبطی جزینی ملقب به شهید اول.
۲	«الروضه البهیة» فی شرح اللمعة الدمشقیة (شرح لمعه)	الروضه به معنای باغ و البهیة به معنای گرانها، که اثر زین الدین بن الشیخ الامام نورالدین علی بن احمد بن محمد بن جمال الدین بن تقی الدین بن صالح - شاگرد علامه - بن شرف جباعی عاملی شامی معروف به (ابن الجة) که فقیهان شیعه او را شهید ثانی می خوانند.
۳	اللمعتین	مراد، لمعه و شرح لمعه می باشد.
۴	الشهید	به طور مطلق، مراد شهید اول است. اگر با قید ثانی ذکر شود، مراد زین الدین جباعی عاملی است.
۵	الشهیدین	مراد شهید اول و ثانی، با هم است.
۶	المصنّف	مراد از مصنف، شهید اول است که صاحب متن است و متن لمعه، تصنیف اوست.
۷	ماتین	صاحب متن یا همان مصنف (شهید اول)
۸	شارح	شارح لمعه (شهید ثانی)
۹	کتاب	در اصطلاح فقها، مجموع مباحثی که پیرامون یک موضوع فقهی مطرح می گردد به عنوان یک کتاب، ارائه می شود. لمعه دمشقیه، شامل ۵۲ کتاب (کتاب المتاجر، کتاب الإجاره و ...) است.